

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3331/2019. (XI. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 9.Kpkf.670.827/2018/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Kozma György, Kozma Ügyvédi Iroda) eljáró indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Fővárosi Törvényszék 9.Kpkf.670.827/2018/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.33.537/2018/15. számú végzésére is kiterjedő hatállyal, egyben kérve a támadott végzések végrehajtásának felfüggesztését is.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárás során megállapított tényállás szerint az indítványozó, miután az egyik felsőoktatási intézményben polgári jog záróvizsga-tárgyból negyedik alkalommal is sikertelen vizsgát tett, az alperes oktatási intézménytől további vizsgalehetőség biztosítását kérte, azonban az ötödszöri záróvizsga biztosítása iránti kérelmét az intézmény elutasította, tekintettel arra, hogy a vonatkozó szabályzati rendelkezések értelmében újabb vizsgaalkalom biztosítására nem volt lehetőség. Az indítványozó kezdeményezte az elutasító határozat bírósági felülvizsgálatát, azonban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a keresetet a 16.K.31.561/2016/7. számú, 2016. július 16. napján kelt jogerős ítéletével elutasította.
- [3] 1.2. A jogerős ítélet ellen az indítványozó 2017. október 30. napján perújítási kérelmet terjesztett elő, melyben előadta, hogy a 2017/2018. tanév őszi félévében jelentkezett polgári jog záróvizsgára, és 2017. szeptemberében tudomást szerzett arról, hogy beosztásra került a 2017. december 7. napján tartandó vizsgára, mely vizsgaalkalom azonban 2017 októberében visszavonásra került. Álláspontja szerint az alapügyben számára kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna, ha a bíróság értékelte volna azt a tény, hogy számára az oktatási intézmény újabb megismételt záróvizsga-lehetőséget biztosított.
- [4] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.33.537/2018/5. számú végzésével a perújítási kérelmet mint érdemi elbírálásra alkalmatlant elutasította. A bíróság álláspontja szerint a perújítás kizárólag ténybeli okon alapuló jogorvoslat, a ténybeli ok pedig kizárólag az ítélet meghozatalakor fennálló, de a bíróság által el nem bírált tény, bizonyíték, jogerős bírói vagy hatósági határozat lehet, melyből következően az ítélet meghozatala után keletkezett új tény a perújítás alapjául nem szolgálhat. Tekintettel arra, hogy az indítványozó által hivatkozott perújítási ok kétséget kizáróan a perújítási kérelemmel támadott ítélet meghozatalát követően keletkezett tény, ezért az a fentiek szerint perújítás alapjául nem szolgálhat. A bíróság arra is rámutatott, hogy az indítványozó valójában az eredeti keresetében vitatott anyagi jogi szabályoknak a bíróság által elfogadott jogértelmezését kívánta ismét vita tárgyává tenni, azonban perújítás kezdeményezésére jogkérdésben a hatályos jogszabályok értelmében nincs lehetőség.
- [5] 1.3. Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 9.Kpkf.670.827/2018/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy az indítványozó által perújítási okként megjelölt tény (a 2017. decemberi vizsgaidőpont biztosítása) sem a határozat meghozatalakor, sem pedig a perújítással támadott ítélet meghozatalakor nem állt fenn, ahogyan azt az elsőfokú bíróság végzése is tartalmazza. A Fővárosi Törvényszék kiemelte, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 260. § (1) bekezdés a) pontja alapján olyan tényre hivatkozással lehet perújítást elrendelni, amelyet a bíróság a perben nem bíralt el, melyből egyértelmű, hogy a perújítási

ténynek a támadott határozat meghozatalakor fenn kell állnia, hiszen különben a bíróság nem is lehetett volna abban a helyzetben, hogy a tényt elbírálja.

- [6] 1.4. A végzéssel szemben az indítványozó terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára alapítva, kérve a Fővárosi Törvényszék 9.Kpkf.670.827/2018/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.33.537/2018/5. számú végzésére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó kérte továbbá a támadott bírói döntések végrehajtásának felfüggesztését is.
- [7] Az indítvány szerint a támadott bírói döntések ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel, továbbá a XI. cikk (1) és (2) bekezdésével. Az indítványozó érvelése szerint a felsőoktatási intézménynek a végbizonyítvány megszerzése után nem lett volna lehetősége arra, hogy egyoldalúan kizárja a hallgató záróvizsgázását, az Alaptörvény XI. cikk (1) és (2) bekezdéséből következően ugyanis az indítványozó a művelődéshez való alapjogánál fogva 2018. szeptember 1. napjáig [a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 112. § (1) bekezdése szerinti határidőben] jogosult volt záróvizsgát tenni.
- [8] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét az indítvány azért látja megvalósulni, mert álláspontja szerint a perújítási eljárásban olyan ténykörülmeny merült fel, amely a vizsgalehetőségek kimerítésére, mint az alappert érintő ténykörülmeny megdöntésére alkalmas, az eljáró bíróságok pedig elmulasztották összevetni a perújítás okául szolgáló körülményt az alapper ítéletével. Álláspontja szerint nem a záróvizsga-beosztás tényére hivatkozott ténykérdésként (amely valóban az alapper lezárultát követően történt meg), hanem arra is, hogy a vizsgalehetőségeit nem merítette ki, ami pedig egy állapotfolyamatként értelmezhető. Érvelése szerint a bíróságok döntései azért tisztességtelenek, mert azok nem ismerték fel az ügy alapjogi vonatkozásait, nevezetesen azt, hogy az Nftv. 2011. évi CCIV. törvény 112. § (1) bekezdése értelmében az indítványozónak a művelődéshez való joga alapján joga volt a záróvizsga letételére, mely jogától a felsőoktatási intézmény megfosztotta. Az indítványozó ugyancsak a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének tekinti, hogy a perújítási eljárásban ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is előterjesztett, azonban azt az elsőfokú bíróság bírálta csak el érdemben, az azzal szemben benyújtott fellebbezésről egyáltalán nem született döntés.
- [9] Az indítványozó indítványában megjelölte az Alaptörvény 28. cikkét és a X. cikk (3) bekezdését is. A 28. cikk sérelmét az alkotmányjogi panasz arra tekintettel állítja, hogy a perújítás megengedhetősége tekintetében a bíróságok alaptörvény-ellenesen értelmezték a Pp. perújításra megengedhetőségére vonatkozó rendelkezéseit. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésének sérelme tekintetében az indítvány indokolást nem tartalmaz.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Fővárosi Törvényszék végzését az indítványozó jogi képviselője 2019. február 22. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2019. április 23. napján, határidőben terjesztette elő. A jogi képviselővel eljáró indítványozó csatolta az eljáró jogi képviselő meghatalmazását. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a perújítási kérelem, mint érdemi elbírálásra alkalmatlan kérelmet elutasító végzés, az Abtv. 27. §-a szerinti bírósági eljárást befejező végzésnek tekinthető {lásd részletesen például: 3098/2019. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [15]}.
- [12] 2.2. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § a) pont, 51. § (1b) bekezdés b) pont], hogy az indítványozó valamely Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikke nem az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát tartalmazza, ennek megfelelően ezen cikk állított sérelme nem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét sem {lásd például: 3152/2019. (VI. 26.) AB végzés, Indo-

kolás [19]]. Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy az indítvány e vonatkozásban nem teljesíti az Abtv. 27. § a) pontja szerinti követelményt.

- [13] 2.3. Az indítvány nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésével. Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy az indítvány ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelményét.
- [14] 2.4. Az indítványozó érvelése szerint az Alaptörvény XI. cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét eredményezi, hogy a felsőoktatási intézménynek a végbizonyítvány megszerzése után nem lett volna lehetősége arra, hogy egyoldalúan kizárja a hallgató záróvizsgázását a törvény által biztosított 2018. szeptember 1-i határidőt megelőző időszakban. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az alkotmányjogi panasz alapját képező eljárás tárgya nem a záróvizsga lehetőségének biztosítása (amelyre az alapper vonatkozott), hanem kizárólag a perújítás megengedhetősége volt. Éppen ezért az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a támadott bírói döntések és az Alaptörvény XI. cikk (1) és (2) bekezdései között nincs közvetlen alkotmányossági összefüggés. Az érdemi, közvetlen alkotmányossági összefüggés hiánya az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány befogadásának tartalmi akadályá {lásd például: 3038/2019. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [15]}, az indítvány ugyanis ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja szerinti követelményét.
- [15] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is megjegyzi, hogy az a tény, hogy az Nftv. 112. § (1) bekezdése meghatározott egy véghatáridőt, ameddig a korábban abszolvált hallgatók letehetik a záróvizsgájukat, nyilvánvalóan nem azt jelenti, hogy ezen véghatáridőt megelőzően a hallgató korlátlan számú vizsgalehetőségre jogosult, hanem éppen ellenkezőleg: ezen véghatáridőt megelőzően a hallgatói követelményrendszernek megfelelően tehető záróvizsga, ezt követően pedig a záróvizsga letételére a törvény erejénél fogva immáron nincs lehetőség.
- [16] 2.5. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra tekintettel is állította, hogy a perújítási eljárásban előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelmét csak az elsőfokú bíróság bírálta el érdemben, azonban az azzal szemben benyújtott fellebbezésről egyáltalán nem született döntés. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság ugyanakkor kiemeli, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság végzése nem tartalmaz az ideiglenes intézkedés iránti kérelem elbírálására vonatkozó rendelkezést, és az alkotmányjogi panasz mellékleteként benyújtott további dokumentumokból sem állapítható meg az alkotmányjogi panasz ezen elemének valódi tartalma. Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy az indítvány ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelményét.
- [17] 2.6. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kéteye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmét arra tekintettel állítja, hogy a perújítási eljárás során az eljáró bíróságok elmulasztották összevetni a perújítás okául szolgáló körülményt az alapper ítéletével, és nem ismerték fel az ügy alapjogi vonatkozásait, nevezetesen azt, hogy az indítványozónak a művelődéshez való joga alapján, az Nftv.-nek megfelelően joga volt a záróvizsga letételére, mely jogától a felsőoktatási intézmény megfosztotta.
- [19] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint nem vizsgálhatja felül a támadott bírói döntések jog-, illetve törvényszerűségét, ezért „[ö]nmagában a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {Elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]} Az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki annak vizsgálatára sem, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {elsőként lásd: 3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12]}. Az indítvány jelen esetben egyértelműen a támadott bírói döntések tartalmi felülbírálatára irányul, a végzések tartalmát (a perújítási kérelem elutasítását) önmagában értékeli alapjogi sérelemnek. Az a kérdés, hogy egy perújítási

kérelem alkalmas-e érdemi elbírálásra az abban foglalt érvek alapján, nyilvánvalóan olyan bizonyíték-értékelési (és nem pedig alkotmányjogi) kérdésnek tekinthető, amelynek vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak a fentiek szerint nincs hatásköre. Mind a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mind pedig a Fővárosi Törvényszék részletesen megindokolták ugyanis, hogy a perújítási kérelmet miért tartják érdemi elbírálásra alkalmatlannak, és az indítványozó sem az indokolás hiányát állítja, hanem a döntések egyes, számára kedvezőtlen megállapításait kifogásolja.

- [20] A XXVIII. cikk (7) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben pedig az Alkotmánybíróság azt is kiemeli, hogy az indítványozó kétséget kizáróan élhetett és élt is a jogorvoslathoz való jogával a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elsőfokú döntésével szemben. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog nem értelmezhető akként, hogy az indítványozónak a számára kedvező bírói döntés meghozatalára (azaz jelen esetben magára a perújításra) biztosítana jogot.
- [21] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételek egyikének sem.
- [22] 3. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.
- [23] Az Alkotmánybíróságnak az indítvány visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2019. november 12.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/813/2019.

